

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра організації і економіки фармації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
проф. В. О. Сергієнко

_____ 2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ
У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ПРАКТИЦІ
ОК 10**

для підготовки фахівців третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»
Кваліфікація – доктор філософії (Ph.D.)

(очна денна і вечірня та заочна форми навчання)

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні
кафедри
організації і економіки фармації
Протокол № 11
від 23 червня 2023 р.
Завідувач кафедри

_____ проф. Громовик Б. П.

Затверджено
профільною методичною комісією
з фармацевтичних дисциплін
Протокол № 4
від 27 червня 2023 р.
Голова
профільної методичної комісії

_____ проф. Білоус С.Б.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Громовик Б.П., зав. кафедри ОЕФ, д. фарм. н., професор

РЕЦЕНЗЕНТ: професор кафедри технології ліків і біофармації
Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,
доктор фармацевтичних наук, професор Калинюк Т. Г.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни

«Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці»

укладена відповідно до Освітньо-наукової програми «Фармація, промислова фармація»

третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти

за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(кваліфікація – доктор філософії (Ph.D.))

у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна дисципліна «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці» є теоретичною основою сукупності знань і вмінь щодо особливостей сучасного розвитку фармацевтичної практики з економічно–управлінського погляду. Вивчення дисципліни сприятиме опануванню аспірантами загальних і фахових компетентностей та практичних результатів навчання для забезпечення подальшого особистісного професійного зростання, спрямованого на розвиток економічних та управлінських засад ефективної фармацевтичної практики.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин / з них				Рік навчання	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних		СР (год.)			
		Лекцій (год.)	Практичних занять (год.)				
<i>Назва дисципліни:</i> Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці	3 кредити / 90 год.	очна денна та вечірня форма			3 курс/ весняний семестр	Залік	
		10	34	46			
		заочна форма				66	1 контрольна робота, залік
		6	18				

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система загальних принципів і підходів економічно–управлінського пізнання, що пов'язані з фармацевтичною практикою.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці» органічно пов'язана з такими дисциплінами як «Методологія управлінсько-економічних наукових досліджень у фармації», «Аналіз фінансово-господарської діяльності фармацевтичної організації» і «Фармацевтичне право та законодавство» та забезпечує глибинні знання зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці» є формування у ЗВО фундаментальної і логічно-послідовної системи базових знань і практичних навиків стосовно сучасних економічних та управлінських засад фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я, що дасть їм змогу з нових світоглядних і концептуальних позицій використовувати набуті компетентності у майбутній фаховій діяльності.

1.2. Основними завданнями навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці» є:

– опанування ЗВО основними теоретичними засадами фармацевтичної економіки та фармацевтичної безпеки;

– створення необхідного підґрунтя до кваліфікованого розуміння фармацевтичної допомоги, нейроекономіки та асиметрії інформації у фармацевтичній практиці, а також управління фармацевтичними відходами;

– усвідомлення питань людського фактору у фармацевтичних організаціях та саморегулювання фармацевтичної діяльності.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Навчальна дисципліна «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти (ЗВО) **компетентностей**:

а) загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології та набуті знання у практичних ситуаціях, знаходити, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК6. Здатність виявляти, ставити і розв’язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконують.

б) спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність до розуміння предметної області за напрямком і тематикою фармацевтичних досліджень і професійної діяльності.

ФК5. Здатність володіти сучасними методами наукового дослідження, обирати їх та критерії оцінки дослідження відповідно до цілей і завдань наукового проєкту.

ФК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№ з.п.	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
ЗК 4	Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології та набуті знання у практичних ситуаціях, знаходити, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел	Сучасні інформаційні комунікаційні технології	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, знаходити, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел	Донести до зацікавлених осіб результати обробки й аналізу інформації з різних джерел	Нести відповідальність за результати обробки й аналізу інформації з різних джерел
ЗК 6	Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Сучасні управлінські підходи до обґрунтування рішень	Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Виявляти, ставити і вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення	Нести відповідальність за прийняті рішення та результати оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт

1	2	3	4	5	6
ФК1	Здатність до розуміння предметної області за напрямком і тематикою фармацевтичних досліджень і професійної діяльності	Особливості фармацевтичної науки і практики	Використовувати у роботі особливості фармацевтичної науки і практики	Встановлювати комунікативні зв'язки в контексті нової професійної ситуації	Нести відповідальність за результати розуміння предметної області за напрямком і тематикою фармацевтичних досліджень і професійної діяльності
ФК5	Здатність володіти сучасними методами наукового дослідження, обирати їх та критерії оцінки дослідження відповідно до цілей і завдань наукового проєкту	Методологія аналізу фінансово-господарської діяльності	Застосовувати сучасні методи аналізу фінансово-господарської діяльності	Виявляти, ставити і вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення	Нести відповідальність за результати аналізу фінансово-господарської діяльності
ФК6	Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення	Порядок правильності інтерпретування результатів наукових досліджень, проведення їх коректного аналізу та узагальнення	Здійснювати належне інтерпретування результатів аналізу фінансово-господарської діяльності, проведення коректного узагальнення	Виявляти, ставити і вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення	Нести відповідальність за належне інтерпретування результатів аналізу фінансово-господарської діяльності, проведення коректного узагальнення

Результати навчання

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці»:

ПРН 1. Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі фармацевтичних наук та бути здатним застосовувати їх до професійної діяльності при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.

ПРН 4. Використовувати сучасні інформаційні джерела національного та міжнародного рівня для оцінки стану вивченості об'єкту досліджень і актуальності наукової проблеми.

ПРН 10. Вміти інтегрувати наявні методики й методи досліджень та адаптувати їх для розв'язання наукових завдань при проведенні наукових досліджень.

Результати навчання для дисципліни: за допомогою методів управлінсько-економічних наукових досліджень здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з управління фармацевтичною організацією у професійній

фармацевтичній діяльності.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС – 90 годин.

Тема 1. Роль та місце фармації в економіці країни.

Тема 2. Фармацевтична безпека.

Тема 3. Фармацевтична допомога як філософія фармацевтичної практики.

Тема 4. Цифровізація та нейроекономіка у фармацевтичній практиці.

Тема 5. Асиметрія фармацевтичної інформації.

Тема 6. Управління фармацевтичними відходами.

Тема 7. Парадигма «фармацевт десяти зірок».

Тема 8. Саморегулювання фармацевтичної діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин, у т.ч.					
	очна форма			заочна форма		
	лек.	пр.	СР	лек.	пр.	СР
1. Роль та місце фармації в економіці країни	–	4	8	–	2	10
2. Фармацевтична безпека	–	4	8	–	–	12
3. Фармацевтична допомога як філософія фармацевтичної практики	2	4	8	2	–	12
4. Цифровізація та нейроекономіка у фармацевтичній практиці	–	2	8	–	–	10
5. Асиметрія фармацевтичної інформації	2	5	8	–	6	9
6. Управління фармацевтичними відходами	2	5	6	2	2	9
7. Парадигма «фармацевт десяти зірок»	2	6	–	2	4	2
8. Саморегулювання фармацевтичної діяльності	2	4	–	–	4	2
Усього годин 90/3 кредити ECTS	10	34	46	6	18	66
Підсумковий контроль	Залік			1 контрольна робота. Залік		

4. Тематичний план лекцій

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин, у т.ч.	
		очна форма	заочна форма
1.	Роль та місце фармації в економіці країни	–	–
2.	Фармацевтична безпека	–	–
3.	Фармацевтична допомога як філософія фармацевтичної практики	2	2
4.	Цифровізація та нейроекономіка у фармацевтичній практиці	–	–
5.	Асиметрія фармацевтичної інформації	2	–
6.	Управління фармацевтичними відходами	2	2
7.	Парадигма «фармацевт десяти зірок»	2	2
8.	Саморегулювання фармацевтичної діяльності	2	–
Обсяг лекційних годин з дисципліни		10	6

5. Тематичний план практичних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин, у т.ч.	
		очна форма	заочна форма
1	Роль та місце фармації в економіці країни	4	2
2	Фармацевтична безпека	4	–
3	Фармацевтична допомога як філософія фармацевтичної практики	4	–
4	Цифровізація та нейроеконіміка у фармацевтичній практиці	2	–
5	Асиметрія фармацевтичної інформації	5	6
6	Управління фармацевтичними відходами	5	2
7	Парадигма «фармацевт десяти зірок»	6	4
8	Саморегулювання фармацевтичної діяльності	4	4
<i>Обсяг практичних занять з дисципліни</i>		38	18

6. Тематичний план самостійної роботи

№ з/п	Тема самостійної роботи	Кількість годин, у т.ч.	
		очна форма	заочна форма
1.	Роль та місце фармації в економіці країни	8	10
2.	Фармацевтична безпека	8	12
3.	Фармацевтична допомога як філософія фармацевтичної практики	8	12
4.	Цифровізація та нейроеконіміка у фармацевтичній практиці	8	10
5.	Асиметрія фармацевтичної інформації	8	9
6.	Управління фармацевтичними відходами	2	9
7.	Парадигма «фармацевт десяти зірок»	–	2
8.	Саморегулювання фармацевтичної діяльності	–	2
<i>Обсяг самостійної роботи з дисципліни</i>		42	66
Вид контролю:		1 контрольна робота	
		поточний контроль на практичних заняттях	

7. Індивідуальні завдання - не заплановані робочим навчальним планом на навчальний рік.

8. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці» основними організаційними формами навчання є: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Застосовуються такі методи навчання:

- за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний;
- за основними етапами процесу: формування знань; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка;
- за системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль і самоконтроль.
- за джерелами знань: словесні – розповідь, бесіда; наочні – демонстрація, ілюстрація.

- за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний; частково-пошуковий; дослідницький;
- за інтерактивністю: мультимедійні лекції, відпрацювання навичок, ситуаційні завдання, моделювання професійної діяльності, тестування.

9. Методи контролю:

- Види контролю (поточний і підсумковий).
- Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану – залік.
- Критерії оцінювання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти як з теоретичної, так і з практичної підготовки проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу дисципліни;
- рівень виконання практичних завдань;
- обізнаність з основною (обов'язковою) та додатковою літературою, а також із сучасною вітчизняною і зарубіжною літературою з питань, що розглядаються;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, уміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з доповідей інших осіб.

Рівень знань ЗВО на практичних заняттях оцінюється за чотирьохбальною системою.

Оцінку *«відмінно»* заслуговує ЗВО, який дав аргументовану і повну відповідь на всі питання, поставлені в завданнях; вільно володіє програмним матеріалом, правильно розкриває сутність понять навчального курсу, аналізує та коментує причинно-наслідкові зв'язки, вміє логічно формулювати думки, дотримуватись послідовності і точності викладу матеріалу, робити аргументовані висновки згідно з отриманими знаннями та опрацьованою навчальною літературою.

Оцінку *«добре»* заслуговує ЗВО, який правильно відповів на всі питання, у відповідях на завдання виявив володіння навчальним матеріалом, але припустився окремих недоліків в послідовності викладення, повноті аналізу чи коментуванні певних питань або у висновках і припустив незначні фактичні помилки.

Оцінку *«задовільно»* заслуговує ЗВО, який в основному опанував питання навчального курсу, дав в цілому правильні відповіді хоча б на два питання, але допустив помилки в формулюваннях, зробив нечіткі висновки, виклав матеріал недостатньо повно і послідовно.

Оцінку *«незадовільно»* одержує ЗВО, який виявив незнання основного програмного матеріалу, виклав його непослідовно й нечітко, не дав відповіді на жодне з контрольних питань, запропонованих у завданні, допустив грубі помилки у визначенні понять та аналізу фактів, не зміг застосувати отримані знання в конкретній ситуації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння ЗВО навчального матеріалу. Поточний контроль включає перевірку теоретичної та практичної підготовки.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність ЗВО виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. ЗВО має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою. Поточний контроль результатів виконання завдань самостійної роботи ЗВО денної форми навчання здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті:

№ з.п.	Вид роботи	мах балів в	Оцінка в балах	Методи контролю
1	Робота на занятті	5	А) 2,3,4,5 Б) 2,3,4,5	А) перевірка виконання практичних завдань, визначених програмою; Б) опитування; Б) тестовий контроль.
2	Самостійна робота	А) 5 Б) -	А) зарахована/ не зарахована Б) 2,3,4,5	А) для денної форми навчання – перевірка виконання практичних завдань, винесених на самостійну роботу; Б) для заочної форми навчання – перевірка виконання контрольної роботи.

Самостійна робота ЗВО заочної форми навчання передбачена у формі виконання контрольної роботи. Вона оцінюється до початку навчально-екзаменаційної сесії.

Оцінювання контрольної (самостійної) роботи здійснюється за 4-ри бальною (національною) шкалою і враховується при нарахуванні балів за поточну навчальну діяльність ЗВО.

Оцінку «відмінно» заслуговує ЗВО, у якого робота виконана правильно і самостійно, відбиває належний рівень знань, оформлена відповідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «добре» заслуговує ЗВО, у якого робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань; оформлена згідно з вимогами, які висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «задовільно» заслуговує ЗВО, у якого робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «незадовільно» одержує ЗВО, у якого виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

ЗВО має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання - семестровий залік, який полягає в оцінці засвоєння ЗВО навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях та під час самостійної роботи. Семестровий залік проводиться на останньому занятті з дисципліни до початку екзаменаційної сесії. Залік з дисципліни виставляється за результатами поточного контролю та виражається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано».

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують ЗВО:

Максимальна кількість балів, яку може набрати ЗВО за поточну навчальну діяльність при вивченні навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці» становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати ЗВО за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих ЗВО оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

13. Методичне забезпечення:

Робоча навчальна програма з дисципліни.

Силабус дисципліни.

Лекційний матеріал (мультимедійні презентації, тексти лекцій, календарно-тематичний план лекцій).

Календарно-тематичні плани практичних занять.

Питання для самостійної роботи.

Тести для контролю знань ЗВО.

Критерії оцінювання навчальних досягнень ЗВО.

Ресурси мережі Інтернет, зокрема авторська он-лайн система неперервної фармацевтичної освіти AdFarm S.A., освітня платформа Misa, онлайн-сервіси Zoom і Google Forms.

Довідкові і роздаткові матеріали.

Методичні матеріали для ЗВО:

1. Навчальна дисципліна «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці»: методичні рекомендації та перелік завдань до практичних занять і самостійної роботи для здобувачі вищої освіти очної форми навчання з підготовки доктора філософії спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація».

2. Навчальна дисципліна «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці»: методичні рекомендації та перелік завдань до практичних занять і самостійної роботи для здобувачі вищої освіти заочної форми навчання з підготовки доктора філософії спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація».

3. Контрольна робота з навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент у фармацевтичній практиці»: методичні рекомендації та перелік завдань до практичних занять для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання з підготовки доктора філософії спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація».

Розширений план практичних занять та самостійної роботи

Тема 1. Роль та місце фармації в економіці країни. Економіка фармації як самостійна прикладна та наукова проблема. Економічна і неекономічна діяльність. Фармація як галузь економіки за класифікатором видів економічної діяльності. Фармацевтична діяльність і фармацевтична практика. Медична, соціальна та економічна ефективність фармацевтичної практики. Лікарський засіб як товар.

Тема 2. Фармацевтична безпека. Національна безпека та її види. Фармацевтична галузь як складова національної безпеки. Основні нормативно-правові акти, які формують фармацевтичну безпеку. Дефініція понять, що характеризують фармацевтичну безпеку. Базові індикатори фармацевтичної безпеки держави. Система спеціального медичного постачання. Сутність поняття «фармагеддон» та його складових.

Тема 3. Фармацевтична допомога як філософія фармацевтичної практики. Фармацевтична допомога та фармацевтична послуга. Характерні ознаки якості фармацевтичної допомоги. Сутність логістичного обслуговування пацієнта. Моделювання взаємозв'язку характеристик якості фармацевтичної допомоги з її терміноструктурними елементами та складовими логістичного обслуговування пацієнта.

Тема 4. Цифровізація та нейроеконіміка у фармацевтичній практиці. Управління фармацевтичною організацією в умовах цифрової економіки Сутність телефармації. Основні складові телефармації. Електронна роздрібна торгівля лікарськими засобами. Автоматизація ділових процесів аптек. Роботизовані аптечні склади та аптеки. Електронний рецепт в системі eHealth. Цифровий маркетинг у фармації. Сутність нейроеконіміки та її складових для фармації. Особливості прояву нейромаркетингу в аптеках. Напрямки удосконалення аптечного нейромаркетингу.

Тема 5. Асиметрія фармацевтичної інформації. Сутність асиметрії фармацевтичної інформації. Асиметрія фармацевтичної інформації на рівні державного управління. Асиметрія інформації на рівні обігу лікарських засобів і медичних виробів. Асиметрія фармацевтичної інформації на рівні споживання. Особливості сприйняття пацієнтами текстів інструкцій для медичного застосування лікарських засобів з погляду асиметрії інформації. Шляхи мінімізації впливу асиметрії інформації на функціонування фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я.

Тема 6. Управління фармацевтичними відходами. Сутність фармацевтичних відходів. Класифікація фармацевтичних відходів. Екологічна система «людина – лікарський засіб – довкілля» з погляду фармацевтичних відходів. Класифікація фармацевтичних відходів. Організаційні системи збору від населення непридатних лікарських засобів за кордоном. Логістичне управління фармацевтичними відходами. Принципи «зеленої фармації».

Тема 7. Парадигма «фармацевт десяти зірок». Сутність й процес становлення концепції «фармацевт десяти зірок». Фармацевт, як надавач допомоги, уповноважений ухвалювати рішення і контактна особа. Втілення фармацевтом професійних ролей менеджера, довічного учня та учителя як складові збереження здоров'я населення. Роль фармацевта як лідера й дослідника задля гарантій забезпечення доказової фармації. Реалізація фармацевтом ролі підприємця та ініціатив позитивних змін у фармацевтичному секторі галузі охорони здоров'я.

Тема 8. Саморегулювання фармацевтичної діяльності. Понятійний апарат фармацевтичного саморегулювання. Історичний генезис саморегулювання фармацевтичної діяльності на теренах України. Інституційні засади саморегулювання фармацевтичної діяльності у міжнародному аспекті. Фармацевтичне саморегулювання за взаємодії інститутів громадянського суспільства з центральними органами виконавчої влади.

Питання для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь ЗВО відповідають питанням розширеного плану лекційних і практичних занять та самостійної роботи.

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Конспект лекцій.
2. Громовик Б. П., Кремін'ю Ю.І. Особливості реалізації професійних ролей фармацевтичних фахівців в українських реаліях. Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. 2020. № 1 (61). С. 42-49.
3. Громовик Б. П., Гадяк І.В. Моделювання концепції фармацевтичної допомоги хворим на хронічний простатит. Фармацевтичний часопис. 2020. № 1. С. 74-81.
4. Громовик Б. П., Мірошнікова І. О. Фармацевтична логістика під час війни. Актуальні проблеми розвитку галузевої економіки, менеджменту та логістики: матер. Х міжнарод. наук.-практ. internet-конференції з міжнар. участю, Харків, 10 листопада 2022 / ред. кол.: О.В. Посилкіна, О.В. Літвінова, Ю.С. Братішко, А.Г. Лісна, Ю. Харків : НФаУ, 2022. С.189-190.
5. Громовик Б.П., Панькевич О.Б., Білушчик Г.І. Саморегулювання фармацевтичної діяльності в Україні: опінія провізорів і фармацевтів. Фарм. журнал. 2020. № 5. С. 15-22. DOI: 10.32352/0367-3057.5.20.02/
6. Корольов М. В., Громовик Б. П. Перспективи розвитку фармацевтичної допомоги жителям нечисленних і віддалених населених пунктів (на прикладі Одеської області). Анналі Мечниковського Інституту. 2021. № 2. С. 31-38. URL: http://www.imiamn.org.ua/journal/2_2021/PDF/8.pdf
7. Корольов М. В., Громовик Б. П. Фізична доступність фармацевтичної допомоги в Одеській області до і після адміністративно-територіальної реформи. Фармацевтичний

часопис. 2021. № 2. С.37-42.

8. Корольов М.В., Громовик Б.П. Важливість телефармації для надання якісної фармацевтичної допомоги населенню. Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів : матеріали VII наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 23-24 вересня 2020 р.). Тернопіль : ТНМУ, 2020. С.205-206.

9. Кремень Ю.І., Громовик Б.П. Дослідження взаємозв'язку освітньо-професійних програм закладів вищої фармацевтичної освіти України із концепцією «Фармацевт десяти зірок». Фармацевтичний журнал. 2021. № 5. С. 27–36.

10. Проблематика фахової мотивації як чинника належної реалізації фармацевтичним фахівцем своїх професійних ролей / укл. Ю. І. Кремень, Б. П. Громовик; рекомендовано ВР ЛНМУ імені Данила Галицького. Львів: ТзОВ «Простір-М», 2021. 20 с

11. Розвиток фармацевтичного саморегулювання в Україні: науково-методичні рекомендації / укл. О. Б. Панькевич, Б. П. Громовик; рекомендовано ВР ЛНМУ імені Данила Галицького. Львів: Ліга-Прес, 2020. 22 с.

12. Стан і перспективи втілення професійних ролей фармацевтичних фахівців з погляду концепції «фармацевт десяти зірок» / укл. Ю. І. Кремень, Б. П. Громовик; рекомендовано ВР ЛНМУ імені Данила Галицького. Львів: Ліга-Прес, 2021. 32 с.

13. Стан і перспективи розвитку фармацевтичної допомоги жителям нечисленних і віддалених населених пунктів (на прикладі Одеської області): науково-методичні рекомендації; укл. М. В. Корольов, Б. П. Громовик; рекомендовано ВР ОНМедУ. Львів: Ліга-Прес, 2021. 29 с.

14. Ткаченко Н. О., Громовик Б. П. Проблемні аспекти сучасної професійної підготовки магістрів фармації. Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. 2022. Т. 15, №2 (39). С. 192–200.

15. Характеристики якості фармацевтичної допомоги у взаємозв'язку з її терміноструктурними елементами та логістичним обслуговуванням пацієнта: науково-методичні рекомендації; укл. М.В. Корольов, Б.П. Громовик, Л. Р. Нікогосян; рекомендовано ВР ОНМедУ. Львів: Ліга-Прес, 2020. 15 с.

16. Kremin Yu., Lesyk L., Lesyk R., Levytska O., Hromovyk V. Detailing the ten main professional roles of a pharmacist to provide the scope of professional functions. Scientia Pharmaceutica. 2023. Vol. 91. Iss. 1. DOI: <https://doi.org/10.3390/scipharm91010005>.

17. Kremin Yu., Zaprutko T., Kus K., Hromovyk V. Comparative analysis of the understanding the «ten-star pharmacist» concept by pharmaceutical specialists and pharmacy students of medical universities of Ukraine and Poland. Journal of Health 15 Policy & Outcomes Research. 2022. № 2. DOI: <https://doi.org/10.7365/JHPOR.2022.2.1>.

18. Nataliia Khanyk, Bohdan Hromovyk, Oksana Levytska, Tamas Agh, Björn Wettermark and Przemyslaw Kardas. The impact of the war on maintenance of long-term therapies in Ukraine. Front. Pharmacol., 24 November 2022. P. 01-08. <https://doi.org/10.3389/fphar.2022.1024046>.

19. Pankevych Ostap, Hromovyk Bohdan, Horilyk Artem, Bilushchak Halyna. The study of pharmaceutical specialists' thoughts concerning self-regulation of pharmaceutical activity in Ukraine. Pharmacia, 2020. 67(4): 379–382.

Допоміжна

1. Глебова А. О., Кравченко В. В. Розвиток цифрових комунікацій в умовах діджиталізації економіки України: проблеми та можливості. Ефективна економіка. 2021. № 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2021/82.pdf.

2. Громовик Б. П. Дослідження змісту дефініції «фармагеддон» з погляду соціальної фармації / Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи: матер. IV міжн. наук.-практ. інтернет-конференції, 24-25 квітня 2018 р. / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х.: НФаУ, 2018. – С.56 – 59.

3. Громовик Б. П. Насущна соціальна проблема фармації /Б.П. Громовик // Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи: матер. III міжн. наук.-практ. інтернет-

конференції, 25-28 квітня 2017 р. / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х.: Вид-во НФаУ, 2017. – С. 151-153.

4. Громовик Б. П. Фармацевтична логістика : фокус на допомозі пацієнту : монографія / Б. П. Громовик, Л. М. Унгурян. – Львів: РАСТР-7, 2013. – 212 с.

5. Громовик Б. П., Панькевич О. Б. Історіогенез саморегулювання фармацевтичної діяльності на теренах України. Фармацевтичний часопис. 2020. № 3. С. 60-69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Phch_2020_3_10.

6. Громовик Б. П., Панькевич О. Б. Історіогенез саморегулювання фармацевтичної діяльності на теренах України. Фармацевтичний часопис. 2020, № 3. С.60-69.

7. Громовик Б.П., Гасюк Г.Д., Левицька О.Р. Менеджмент і маркетинг у фармації: підручник; за ред. проф. Б.П.Громовика. Київ, Медицина, 2008. 750 с.

8. Громовик Б.П., Панькевич О.Б. Сучасний стан законодавчого забезпечення саморегулювання господарської діяльності та перспективи саморегулювання і державного регулювання фармацевтичної діяльності в Україні. Фармацевтичний часопис. 2017. №3. С.97–104. <https://doi.org/10.11603/2312-0967.2017.3.8110>.

9. Мандич О., Бабко Н., Лищенко М., Харчевнікова Л. Цифрова трансформація та новітні комунікації як платформа для стійкого розвитку бізнесу. Моделювання розвитку економічних систем. 2022, №4. С. 15-17. DOI:[10.20535/2307-5651.17.2020.216367](https://doi.org/10.20535/2307-5651.17.2020.216367). URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/216367>

10. Марчук О. О. Цифровий маркетинг як інноваційний інструмент управління. Економіка і суспільство. 2018. № 17. С. 296–299. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/17_ukr/43.pdf.

11. Методи наглядного аналізу в маркетингово-логістичних дослідженнях фармацевтичних підприємств (методичні рекомендації) /укл. Б.П. Громовик. Львів: Український центр наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України, 2003. 22 с.

12. Мірошник М. В., Копица Д. О., Стрюк Л. О. Цифровий маркетинг як середовище інтерактивних технологій digital реклами. Бізнес Інформ. 2020. №5. С. 503–510. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/5b36bea3-9df6-4072-a146-a9d481aafecf/content>

13. Мультифакторний аналіз споживання лікарських засобів при гострих порушеннях мозкового кровообігу: науково-методичні рекомендації; укл. О.Р.Левицька, Б.П. Громовик / рекомендовано ВР ЛНМУ імені Данила Галицького. Львів, 2017. 40 с.

14. Організація та економіка фармації; за ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. Вінниця, Нова книга, 2009. 816 с.

15. Організація та економіка фармації; за ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. Вінниця, Нова книга, 2009. 816 с.

16. Унгурян Л. М. Громовик Б. П. Фармацевтична практика: логістичні, інформаційні, нейроекономічні та соціальні аспекти: монографія. Львів: Простір-М, 2016.155 с.

17. Цифровий маркетинг – модель маркетингу XXI сторіччя: монографія / авт. кол.: М.А. Окландер, Т.О. Окландер, О.І. Яшкіна [та ін.]; за ред. д.е.н., проф. М.А. Окландера. Одеса: Астропринт, 2017. 292 с. URL: http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/7012/1/Digital_marketing.pdf.

18. Цифровий маркетинг. URL: <https://www.pharmacyclopedia.com.ua/article/8368/cifrovij-marketing>.

15. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.

2. Нормативно-директивні документи МОЗ України. URL: [http:// mozdocs.kiev.ua](http://mozdocs.kiev.ua).